

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/652/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613205019
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613205019.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Gizely Majerčákovej v právnej veci žalobcu : P. X., W. L. XXX/XXX, X. M., zastúpený JUDr. Tiborom Hospúdkom, advokátom, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Ing. Kožucha č. 1, proti žalovanej : U.. B. D., A., X. X. Q. D., Š. X, G.: XX XXX XXX, zastúpená JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom, so sídlom v Prešove, Hlavná 19, v konaní o 6.982,03 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 10C/34/2013-67 zo dňa 26.6.2014

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví konanie o 462,97 € zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaviazal žalobcu nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 1.346,13 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia odstupného vo výške 471,69 € a nevyplatenej mzdy za obdobie od 1.2.2010 do 31.1.2012 vo výške 6.510,34 €.

Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 17.3.2006, ktoré bolo právoplatne rozvedené dňom 23.1.2012. Žalovaná ako notárka a ako zamestnávateľ uzavrela so žalobcom v čase trvania manželstva pracovnú zmluvu dňa 8.2.2009 s dohodnutým dňom nástupu do práce 9.2.2009. Pracovná zmluva bola dohodnutá na dobu neurčitú so mzdou 300 € mesačne. Po rozvode manželstva účastníci konania uzavreli dohodu o skončení pracovného pomeru dňom 31.1.2012. Z výpovede žalobcu zistil, že počas celej doby trvania pracovného pomeru mu nebola vyplácaná mzda a jej vyplatenia sa domáhal listom zo dňa 15.7.2012. Z výpovede žalovanej súd zistil, že žalobca mal prístup k pokladni, k trezoru a k účtu, mohol disponovať s peniazmi ako vlastnými a mzda mu bola vyplácaná vyššia než minimálna. Žalobca, ako aj ostatní zamestnanci podpísali prevzatie mzdy na výplatných listinách, ktoré však spolu s ďalšou účtovnou dokumentáciou zmizli z archívu, do ktorého mal neobmedzený prístup aj žalobca. Spolu so žalobcom mala troch zamestnancov. Z výpovede svedkyne B. F., ktorá pracovala u žalovanej ako administratívna pracovníčka do 30.1.2011 súd zistil, že prístup do pokladne mal každý zamestnanec a mzdu si všetci zamestnanci vybrali z pokladne podľa výplatnej listiny, ktorú následne podpísali, a táto sa odložila do šanónu. Tieto výplatné listiny spracovala ďalej externá účtovníčka. Svedkyňa potvrdila, že videla, ako si žalobca bral výplatu každý mesiac z pokladne a každý

mesiac prevzatie peňazí podpísal. Pokladňa sa kontrolovala na druhý deň ráno a vždy sedela, pričom mali aj pomôcku - zošit, kde sa zapisovali výdaje a ktorý sa následne skartoval. Z výpovede svedkyne U. P., zamestnankyne - administratívnej pracovníčky žalovanej, ktorá je zároveň jej švagrinou, súd zistil, že žalobca, ako aj ďalší zamestnanci si brali mzdu v deň výplaty z pokladne v hotovosti a následne podpísali výplatnú listinu. Každý výber peňazí z pokladne sa evidoval a zapisoval do zošita. Pri preberaní výplaty boli všetci traja zamestnanci naraz a výdavky sa evidovali každý deň. Výplatné listiny a ďalšie doklady sa odovzdávali ekonómovi, ktorý všetko zaúčtoval a doklady doniesol späť. Nikdy sa nestalo, žeby výplatná listina nebola podpísaná a žalobca sa nikdy nestážoval, žeby nemal vyplatenú mzdu. Vychádzajúc z výsledkov takto vykonaného dokazovania, ako aj zo skutočností zistených z listinných dôkazov - ročného mzdového listu žalobcu, odvodov poistného do zdravotných poisťovní, sociálnej poisťovne, protokolu o výsledku kontroly odvodov poistného, protokolu Inšpektorátu práce Prešov zo dňa 25.9.2013 súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu o zaplatenie mzdy nie je dôvodná. Vykonaným dokazovaním mal jednoznačne preukázané vyplatenie mzdy žalobcovi za žalované obdobie a pokiaľ ide o odstupné, toto bolo žalobcovi vyplatené počas konania vo výške 462,97 €, z ktorého dôvodu žalobca zobral žalobu o zaplatenie odstupného v tejto časti späť a navrhol konanie zastaviť. Z týchto dôvodov súd konanie v zmysle ust. § 96 ods. 1,2 O.s.p. o zaplatenie sumy 462,97 € zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O trovách konania účastníkov rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazal na náhradu trov celého konania v plnej výške neúspešného žalobcu úspešnej žalovanej.

Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho zamietavému výroku a proti výroku o trovách konania účastníkov v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol rozsudok zmeniť tak, že súd zaviazá žalovanú zaplatiť mu titulom nevyplatenej mzdy 6.519,06 € spolu s úrokom z omeškania a zaviazá ju aj na náhradu trov celého konania. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c/,d/ a f/ O.s.p.. Trval na tom, že počas pracovného pomeru u žalovanej mu nebola vyplácaná mzda a túto nepreberal spôsobom, ako to popísali svedkyne. Ich výpovede považuje za urobené účelovo v záujme úspechu žalovanej, keďže obe svedkyne sú so žalovanou prepojené. Poukázal na to, že žalovaná nepredložila žiaden relevantný listinný dôkaz preukazujúci preberanie mzdy žalobcom a trval na tom, že okrem troch prípadov nepodpísal žiaden doklad, výplatnú pásku alebo výplatnú listinu o prevzatí mzdy. Poprel, že by odcudzil účtovné doklady žalovanej. Dôvodnosť podanej žaloby považuje za preukázanú aj tým, že nevyplatenie odstupného bolo v konaní preukázané a toto mu bolo vyplatené počas súdneho konania žalovanou až po vykonaní kontroly zo strany Inšpektorátu práce Prešov. Argumentoval tým, že počas pracovného pomeru boli manželmi, ich domácnosť bola nastavená na príjem žalovanej, a teda žalobca nemal potrebu sa domáhať svojej mzdy u svojej manželky - zamestnávateľa. Nakoľko vzťahy medzi nimi boli dobré, nemal v záujme ich zhoršovať tým, že bude od svojej manželky vymáhať peniaze, ktoré mu patria, čím by sa bezpochyby narušili vzťahy v rodine, keďže by poukázal na nespravodlivosť na ňom páchanú zo strany jeho manželky. Nevyplatenie mzdy teda trpel len titulom toho, že jeho zamestnávateľ bol zároveň jeho manželkou. Tým, že žalovaná uhrádzala odvody do sociálnej poisťovne, preukazuje len to, že si plnila svoje povinnosti voči štátu. Nie je tým však preukázané vyplatenie jeho mzdy. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalovaná mu riadne vyplácala mzdu, trvá na podanej žalobe. Zároveň namietal aj nesprávne rozhodnutie súdu o trovách konania, ktorý napriek čiastočnému úspechu žalobcu v konaní nerozhodol o trovách konania v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p., ale podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. ako v prípade plného úspechu žalovanej.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p., teda preskúmal rozsudok, okrem výroku o zastavení konania a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. c/,d/ a f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu vo veci samej nie je možné vyhovieť a odvolanie proti výroku o trovách konania je dôvodné.

Rozsudok je vo výroku o zamietnutí žaloby vecne správny, preto ho odvolací súd v tomto výroku v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.4.2015 o 13.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.4.2015 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 156 ods. 1,3 O.s.p..

Žalobca namietal odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c/,d/ a f/ O.s.p., t.j. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku vo veci samej, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvého stupňa, ktoré boli predmetom dokazovania a s ktorými sa súd prvého stupňa náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní v danej veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Súd vykonal vo veci všetky účastníkmi navrhnuté dôkazy, iné dôkazy žalobca ani žalovaná nenavrhli vykonať, preto odvolanie z hľadiska odvolacieho dôvodu v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j., že súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, je nedôvodné. Žalobca v odvolaní ani neoznačil žiadne také dôkazy, ktoré navrhol vykonať a súdom vykonané neboli.

Súd všetky vykonané dôkazy vyhodnotil každý jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti, prihliadol pritom na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci, a preto mu nemožno vytýkať porušenie postupu pri hodnotení dôkazov v zmysle ust. § 132 O.s.p.. Nie je tak naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p..

Nakoniec súd na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správneho právneho predpisu, t.j. Zákonníka práce účinného v čase trvania pracovného pomeru účastníkov a tieto aj správne interpretoval na zistený skutkový stav, a teda nie je naplnený ani odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p..

V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Účastníci majú jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť (§ 101 ods. 1 O.s.p.). Tieto povinnosti spočívajú v tom, že žalobca musí jednak tvrdiť konkrétne skutočnosti, ktoré uplatnený nárok odôvodňujú a jednak označiť dôkazy, preukazujúce jeho tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je teda vzájomná väzba. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to,

že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z toho dôvodu o veci samej muselo byť rozhodnuté v jeho neprospech. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe (ostatných) vykonaných dôkazov. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je teda daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

Aj v prejednávanej veci dôkazné bremeno na preukázanie uplatneného nároku (na zaplatenie mzdy) bolo na žalobcovi a dôkazné bremeno na preukázanie obrany o vyplatení mzdy na žalovanej.

Žalobcovo tvrdenie, že po celú dobu trvania pracovného pomeru u žalovanej mu nebola vyplatená mzda, bolo vyvrátené dôkazmi označenými žalovanou - výpoveďami svedkýň Evy Plačkovej a Judyty Merešovej, ktoré potvrdili, že žalobca v ich prítomnosti každý mesiac preberal mzdu v hotovosti z pokladne a prevzatie mzdy potvrdil podpisom na tzv. výplatnice, ktoré sa potom odovzdávali ekonómke na ďalšie spracovanie a následne sa archivovali na notárskom úrade. Tieto dve svedkyne a žalobca boli vždy súčasne prítomní pri preberaní mzdy v hotovosti z pokladne. Peniaze z pokladne si vyberali podľa výplatnej listiny, ktorú doniesla externá ekonómka (účtovníčka) v deň výplaty a ktorú podpísali a sumu v nej uvedenú prevzali v hotovosti z pokladne, každý si svoju čiastku peňazí nahlas prerátal a zaznamenal sumu mzdy aj do zošita, slúžiaceho interným potrebám zamestnancov o výdavkoch z pokladne. Kontrola pokladne prebiehala aj podľa tohto interného zošita a vždy bola v poriadku, pričom evidencia sa viedla denne. Pri preberaní mzdy teda vždy boli všetci traja zamestnanci a žalobca sa nikdy nestožoval, že nemá vyplatenú mzdu. Svedkyňa Merešová osobne odkladala výplatné listiny po zaúčtovaní do účtovníctva (do príslušného šanónu) a potvrdila, že nikdy sa nestalo, že by výplatná listina bola nepodpísaná. Potvrdila, že šanóny s účtovnými dokladmi sa uchovávali v archíve úradu.

Výplatné listiny (tzv. výplatnice) ako dôkaz o vyplatení mzdy žalobcovi síce žalovaná nevedela predložiť tvrdiac, že tieto doklady zmizli, avšak vyplatenie mzdy bolo nepochybne preukázané inými dôkazmi - výpoveďami svedkýň, o vierohodnosti ktorých súd nemal pochybnosti. Príbuzenský pomer svedkyne P. so žalovanou a obchodná spolupráca svedkyne F. so žalovanou sami osebe neodôvodňujú záver o nevierohodnosti týchto svedkýň. Súd hodnotil tieto svedecké výpovede ako dôkazy nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo. Výpoveďami týchto svedkýň korešpondujú aj ostatné v konaní vykonané dôkazy, konkrétne listiny preukazujúce odvody poisťného do zdravotnej poisťovne a do sociálnej poisťovne zo mzdy žalobcu za celé obdobie trvania pracovného pomeru, ako aj samotná výpoveď žalovanej.

Na druhej strane v rozpore so skutočnosťami zistenými z týchto dôkazov je tvrdenie žalobcu o nevyplácaní mzdy po celú dobu trvania pracovného pomeru bez toho, aby žalobca predložil dôkaz o tom, že sa svojich nárokov voči žalovanej na mzdu po dobu trvania pracovného pomeru domáhal. Svedkyne aj pri konfrontácii so žalobcom jednoznačne trvali na svojich výpoveďach.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovaná v konaní uniesla dôkazné bremeno na preukázanie svojej obrany o vyplatení mzdy žalobcovi, z ktorého dôvodu žaloba nemohla byť úspešná. Žalobca síce preukázal svoj nárok na mzdu, na druhej strane však zároveň žalovaná preukázala, že tento jeho nárok uspokojila, čoho dôsledkom je zamietnutie žaloby.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok vo veci samej, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Vecne nesprávne je však rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania účastníkov.

Pri rozhodovaní o trovách konania účastníkov súd nesprávne aplikoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keďže v prejednávanej veci boli obaja účastníci čiastočne úspešní, kedy je možné aplikovať iba ust. § 142 ods. 2 alebo § 142 ods. 3 O.s.p.. Aplikácia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy iba v prípade, že jeden z účastníkov mal vo veci plný úspech, čo v prejednávanej veci nie je splnené, keďže žalobca mal úspech v rozsahu 462,97 €.

Úlohou súdu v ďalšom konaní bude teda rozhodnúť opätovne o náhrade trov konania účastníkov v zmysle ust. § 142 ods. 2 alebo § 142 ods. 3 O.s.p. za predpokladu, že nebudú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p..

Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvého stupňa tiež nesprávny postup pri určení náhrady cestovného a náhrady za stratu času, kde ku kráteniu cestovného a náhrady za stratu času na jednu polovicu malo dôjsť podľa špecifikácie trov konania v súvislosti s dňom 9. júla 2013 a 26.6.2014, pričom súd pristúpil ku kráteniu v súvislosti s dňom 4.2.2014 a 26.6.2014 a z odôvodnenia rozsudku nie je možné zistiť tento rozdielny postup oproti predloženému vyúčtovaniu trov konania právnym zástupcom žalovanej.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania účastníkov a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom opätovne rozhodne o trovách konania účastníkov, vrátane trov tohto odvolacieho konania v zmysle vyššie vysloveného právneho názoru.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.